

Programma van eisen

ODE AAN DE GLIJBAAN

Gemeente Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

1.INTRODUCTIE **04**
- 1.1 De ode aan de lange glijbaan 04
- 1.2 Inleiding 06
- 1.3 Aanleiding 06

2. CONTEXT **08**
- 2.1 Huidige situatie locatie 08
- 2.2 Het projectgebied 10
- 2.3 De context 12
- 2.4 Hoogteverschillen 14

3. REFERENTIESTUDIE **16**
- 3.1 Schaalstudie - De Lange Glijbaan 16
- 3.2 Makassarplein 18
- 3.3 Museumplein 20
- 3.4 Clearwaterbay 22
- 3.5 Feestaardvarken 24

4. PROGRAMMA VAN EISEN **26**

1. INTRODUCTIE

1.1 De ode aan de Lange Glijbaan

Lang stonden de glijbanen onder metrostation Ganzenhoef voor veel bewoners van Zuidoost voor plezier en avontuur.
Dit project gaat over het realiseren van een kunstzinnig speelobject in het Nelson Mandelapark – als ode aan de lange glijbaan van Karin Daan.

Omdat de lange glijbaan zo'n publiekslieveling was, wordt het proces van selectie van een kunstenaar en ontwerp participatief ingezet – met inspraak door leken en professionals op gebied van kunst in openbare ruimte vanuit de wijk.

Dit programma van eisen geeft kaders aan de kunstenaars.
We maken onderscheid tussen verschillende soorten eisen.
Naast een ontwerp vragen we van de kunstenaars om toe te lichten hoe hun ontwerp voldoet aan de gestelde eisen.

Gemeente Amsterdam

1.2 Inleiding

In 1976 werd er een bijzonder kunstwerk geplaatst bij metrostation Ganzenhoef. Het kunstwerk, ontworpen door Karin Daan, was onderdeel van een groter project - elk metrostation in de Bijlmer kreeg een kunstwerk. Het kunstwerk, twee glijbanen op bielzen, bij Ganzenhoef verwees naar de metrolijn en stond symbool voor vooruitgang en de ontwikkelingen in het stadsdeel, maar bleek een populaire speelplek.

In 2002 werd het kunstwerk verwijderd vanwege werkzaamheden aan het metrostation. Er zou sprake zijn van terugkeer van de lange glijbaan, maar dit is nooit gebeurd. Het kunstwerk bleek spoorloos te zijn verdwenen. De herinnering aan deze bijzondere plek is echter voor veel bewoners nog springlevend, er wordt nog vaak over de lange glijbaan gesproken.

1.3 Aanleiding

In het Stadsdeel Zuidoost wordt er nog altijd veel wordt gesproken over ‘de lange glijbaan’. De stadsdeelcommissie heeft geadviseerd om de glijbaan onder station Ganzenhoef weer terug te brengen, eventueel met extra veiligheidsmaatregelen.
Er is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden om de lange glijbaan te laten terugbrengen. Met het verdwijnen van het kunstwerk is een belangrijke functie en een kenmerkende unieke plek voor de buurt verloren gegaan.
Voor het terugbrengen van precies hetzelfde kunstwerk op precies dezelfde plek is niet gekozen om verschillende redenen. Het kunstwerk is er niet meer en de veiligheidsregels rondom spelen zijn aanzienlijk aangescherpt. Ook is de omgeving rond station Ganzenhoef veranderd.
Er is vervolgens nagedacht over manieren waarop het oorspronkelijke idee achter het kunstwerk en de manier waarop bewoners de plek ervaren hebben kan worden teruggebracht in de vorm van een nieuw kunstwerk cq speelaanleiding in Amsterdam Zuidoost. De ‘Ode aan de lange glijbaan’.
De beoogde locatie voor het nieuwe werk is het Nelson Mandelapark, het stadspark van de Bijlmer.

2.1 LOCATIE

Luchtfoto huidige situatie

Op de pagina hiernaast is een luchtfoto opgenomen van de huidige situatie (inmiddels verouderd door de werkzaamheden in het park). Op de luchtfoto is goed te zien dat het gebied een knooppunt is van verschillende sport-speel elementen. De verschillende onderdelen worden nader toegelicht in dit document.

Er is goed te zien dat het knooppunt van programmering is ingeklemd tussen enerzijds de voetbalvelden aan de noordzijde en anderzijds met clumps met bomen aan de zuidzijde.

2.2 PROJECTGEBIED

Zoekgebied voor plaatsing

Het projectgebied voor de opdracht is hiernaast in het groen aangegeven.

1
LEGENDA
1
Projectgebied

2.3 CONTEXT

Elementen in de nabije context

Pierenbadje (toekomst)

Sport- en speelesplanade: speelstrip | Carve

Sport- en speelesplanade: speelstrip | Carve

Sport- en spelesplanade: water- en zandspeeltuin | Carve

LEGENDA

1. 3x3 basketbalveld
2. Te verwijderen 5x5 basketbalveld
3. Sport-en speelesplanade
4. Water-en zandspeeltuin
5. Pierenbadje
6. Bijlmer sportpark
7. Toekomstige speelzone

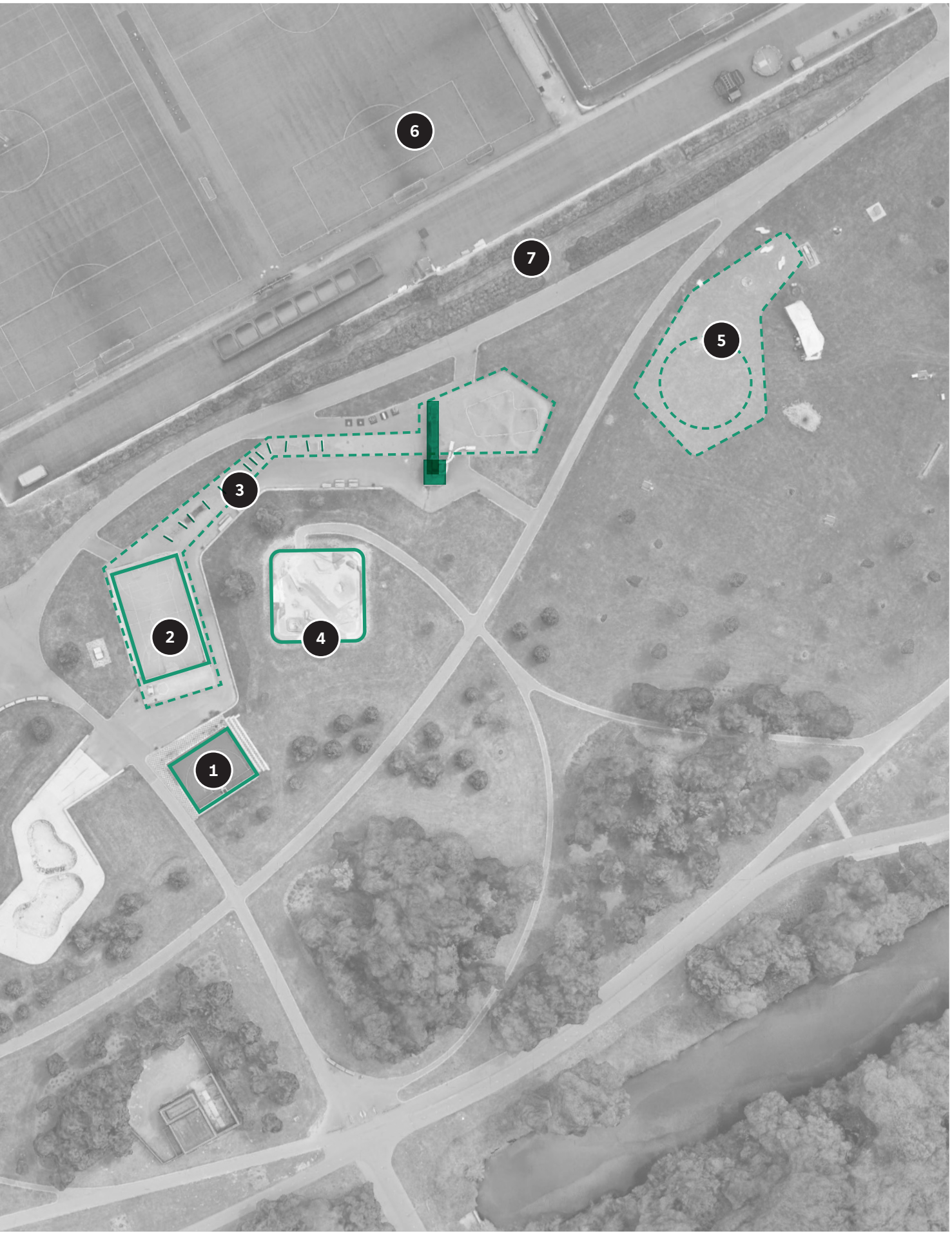
6
7
5
3
2
4
1

2.4 HOOGTEVERSCHILLEN

Kaart met indicatieve bestaande hoogtes

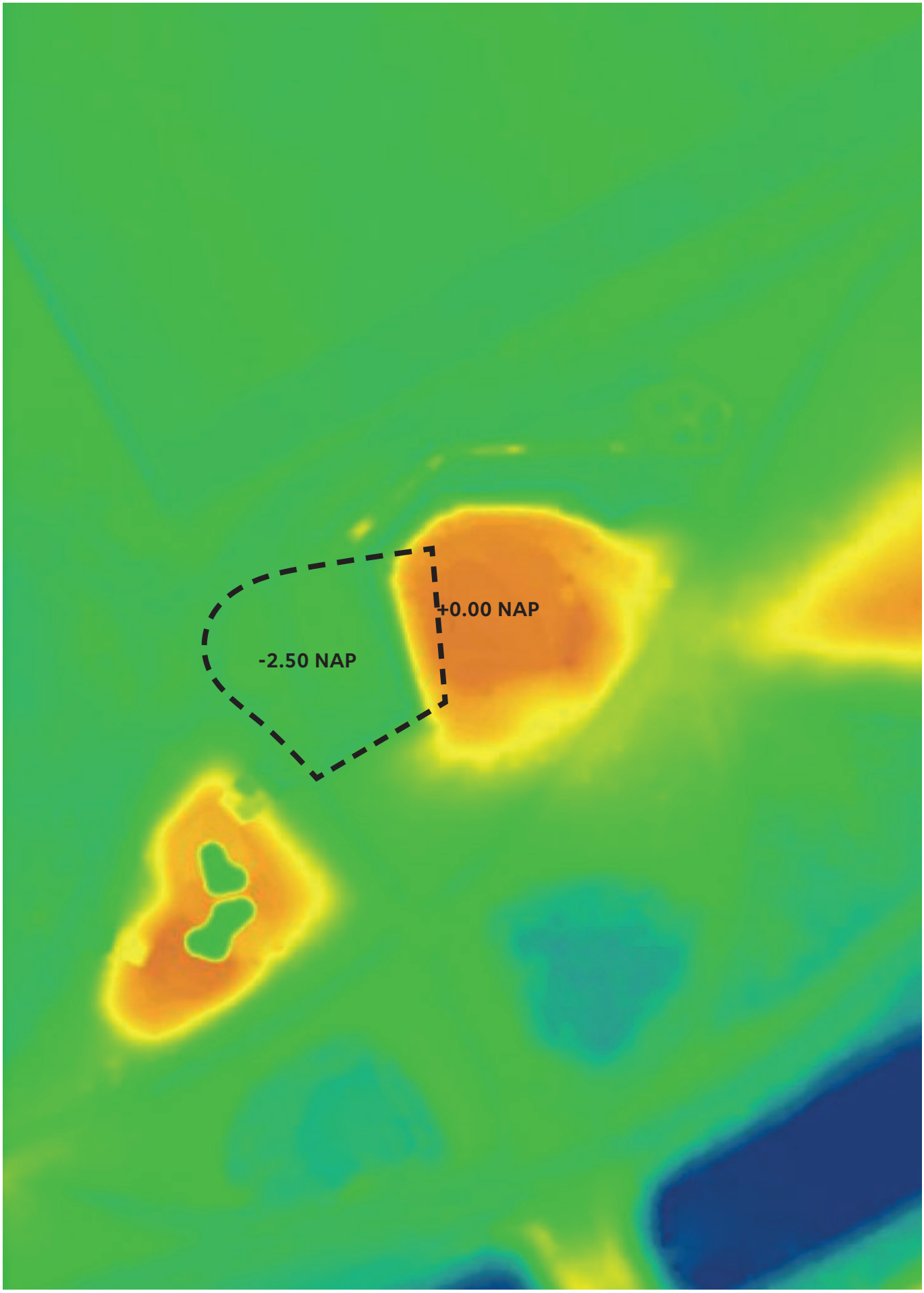
+0.00 NAP
-2.50 NAP

3. REFERENTIESTUDIE

3.1 Schaalstudie - De Lange Glijbaan op locatie

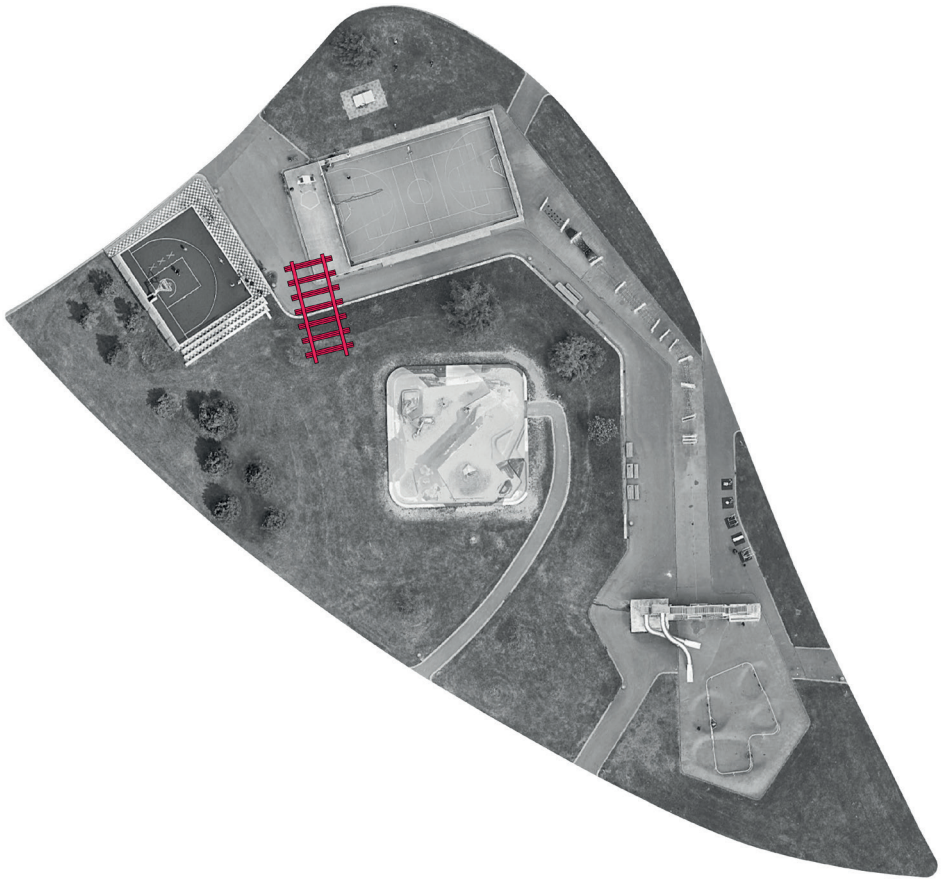

Beknopte informatie:

Projectnaam: De Lange Glijbaan
Ontwerp door: Karin Daan
Locatie: Metrostation Ganzenhoef (voorheen)
Lengte glijbaan: 15m1

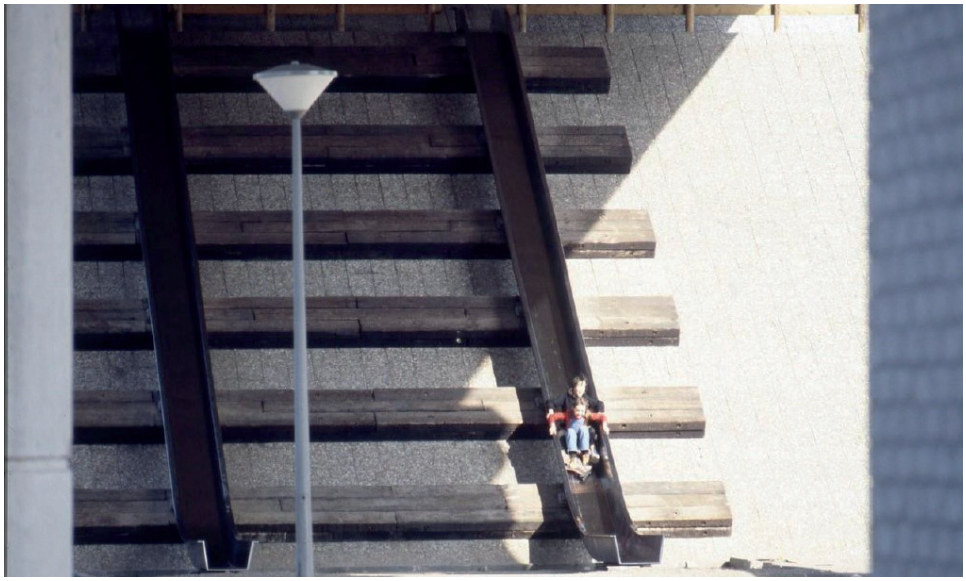

3. REFERENTIESTUDIE

3.2 Makassarplein, Amsterdam - Gemeente Amsterdam & IJslander

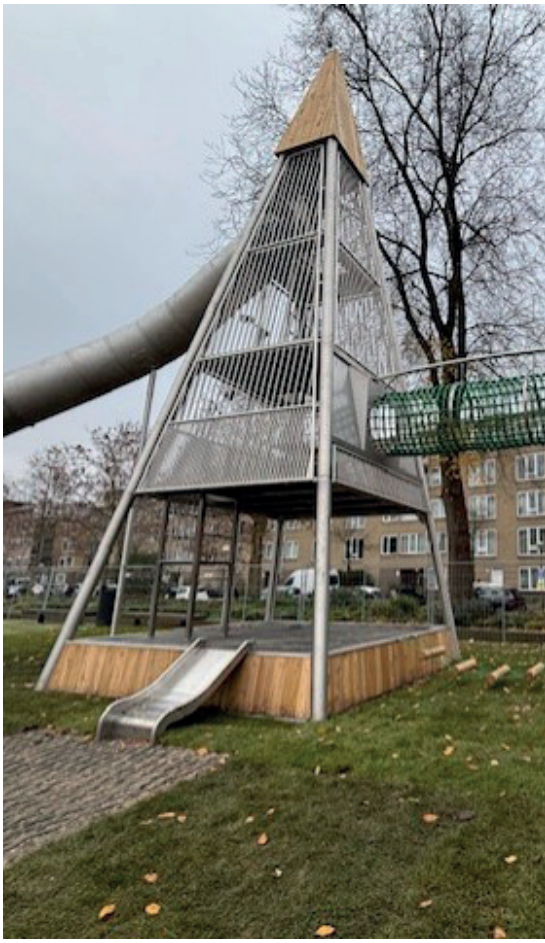

Beknopte informatie:

Projectnaam: Makassarplein
Ontwerp door: Gemeente Amsterdam - IJslander
Locatie: Makassarplein, Amsterdam
Budget: € (lager dan projectbudget)

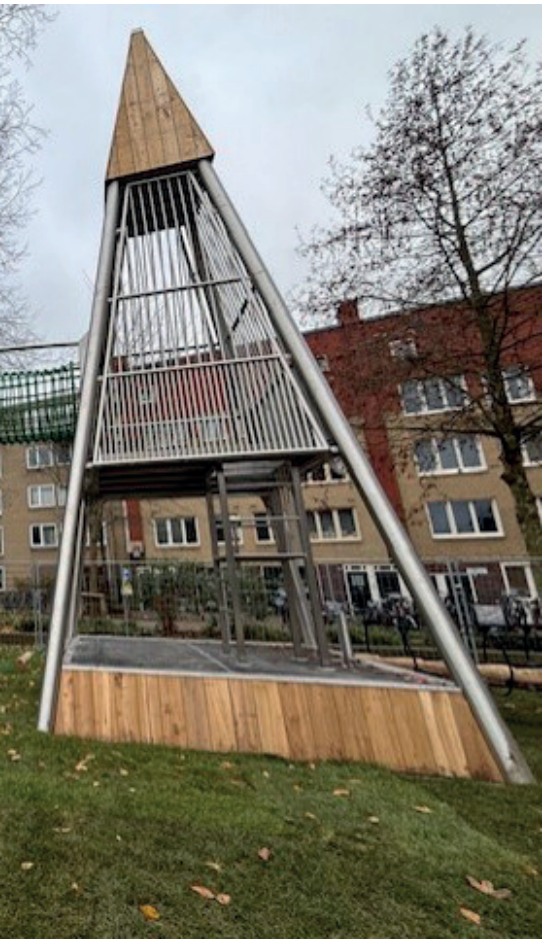

3. REFERENTIESTUDIE

3.3 Museumplein, Amsterdam - Gemeente Amsterdam & Boerplay

Beknopte informatie:

Projectnaam: Museumplein
Ontwerp door: Gemeente Amsterdam - Boerplay
Locatie: Museumplein, Amsterdam
Budget: €€ (vergelijkbaar projectbudget)

3. REFERENTIESTUDIE

3.4 Clearwaterbay, Hongkong - Carve

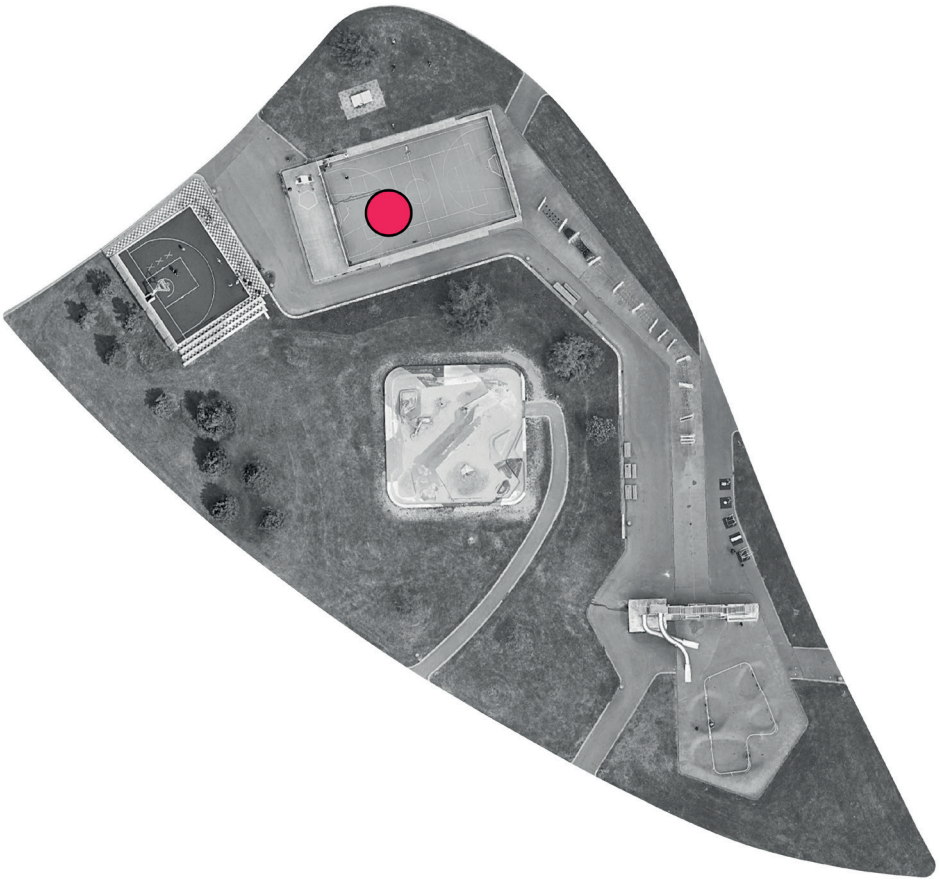

Beknopte informatie:

Projectnaam: Clearwater bay
Ontwerp door: Carve
Locatie: Hongkong, China
Afmetingen glijbaan:
Grondoppervlak diameter: 6,5m.
Budget: €€€ (hoger dan projectbudget)

3. REFERENTIESTUDIE

3.5 Feestaardvarken, Arnhem - Buro Harro & Florentijn Hofman

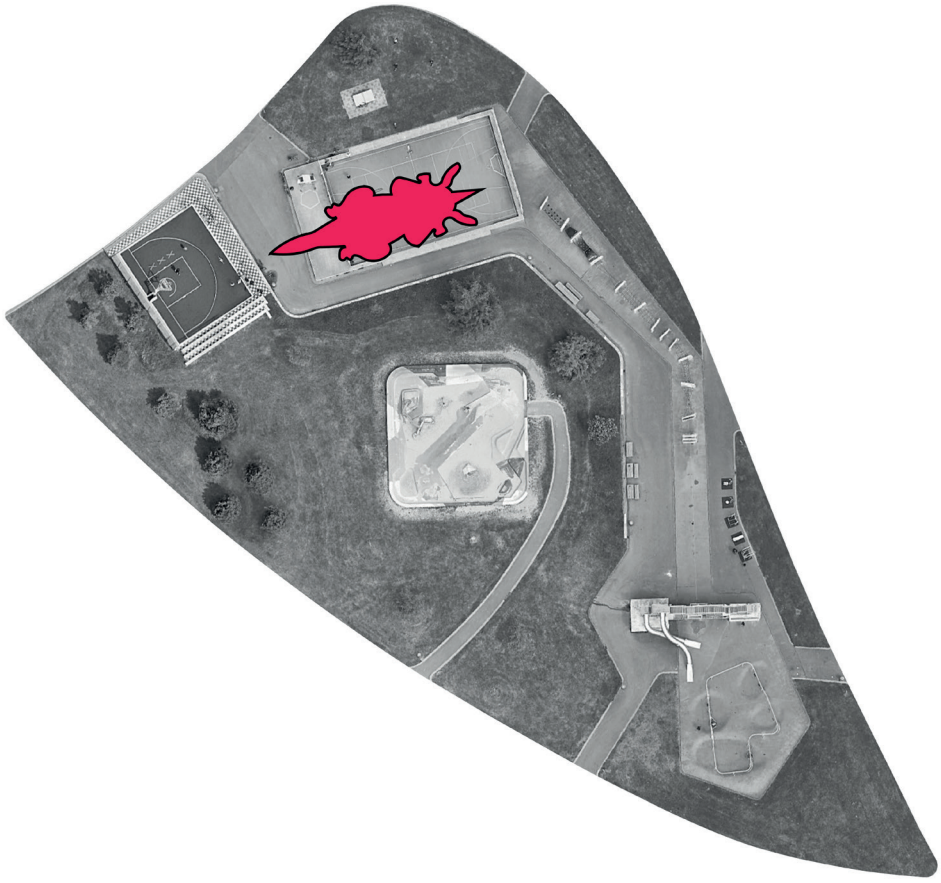

Beknopte informatie:

Projectnaam: Feestaardvarken
Ontwerp door: Buro Harro & Florentijn Hofman
Locatie: Arnhem
Afmetingen object:
Lengte aardvarken: 30m1.
Hoogte: 9m1
Breedte: 13m1
Budget: €€€ (hoger dan projectbudget)

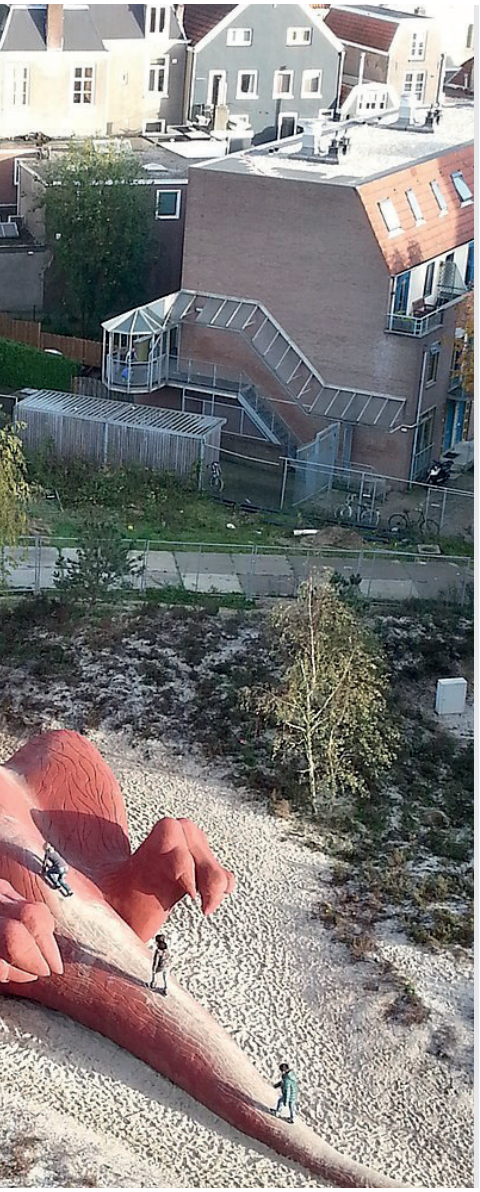

4. PROGRAMMA VAN EISEN

Ode aan de glijbaan

Het Programma van Eisen beschrijft de diverse ruimtelijke-, technische-, beheer- en veiligheidseisen. Naast een ontwerp vragen we van de kunstenaars om toe te lichten hoe hun ontwerp relateert aan de gestelde eisen.

HISTORISCHE EISEN

- Het speelobject mag gevaarlijk en avontuurlijk voelen, maar moet uiteraard veilig zijn.

- Zoals een ode, mag het een iconisch en groots speelobject worden, binnen de financiële kaders.

- De verbinding tussen verleden- heden -toekomst, een ode aan de oorspronkelijke glijbaan. Het verleden heeft te maken met het idee van een lange glijbaan, het heden met de bestaande cultureel-technologische ontwikkelingen en de toekomst met de interpretatie van het icoon, een nieuw herkenningspunt in Zuidoost, waarbij kunstwerk en spel een eenheid zijn.

Daarbij kan onder meer worden gedacht aan:
· Het zichtbaar maken van verhalen van bewoners;
· Verwijzingen naar de geschiedenis van de Bijlmer;
· Elementen die herkenbaar zijn voor de gemeenschap van Zuidoost;
· De betekenis van de oorspronkelijke lange glijbaan voor eerdere generaties bewoners.

FYSIEKE EISEN

- Moet voldoen aan de wet- en regelgeving (WAS2023; vanaf 1-1-2027 het WAAS) voor speeltoestellen.

- Voor glijbanen geldt de eis dat die niet richting de zon georiënteerd mogen staan.

- Moet voldoen aan de NEN-EN 1177 normen voor valvloer. Geen paden van padvast of dergelijke losse ondergronden.

- Toestellen op een gietrubberen valondergrond plaatsen.

- De maximale vrije valhoogte is 3000mm; het object mag hoger zijn.

- Definitief ontwerp kan na de technische uitwerking iets afwijken i.v.m. maakbaarheid door marktpartijen.

- Advies van bureau WiseGuys op basis van technische eisen, veiligheid én financiën wordt aantoonbaar verwerkt.

OMGEVINGSEISEN

- Inpassing in het omliggende Nelson Mandelapark.

- Inpassing bij de omliggende speeltoestellen. Het speelobject moet zich verhouden tot de al aanwezige speelvoorzieningen.

- Het speelobject moet geschikt zijn voor meerdere leeftijdsgroepen, waarmee de focus ligt op kinderen en jongeren tussen de 4-14 jaar.

- Een transparant object vermindert over het algemeen vandalisme en overlast.

COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

- Communicatie over het plan en ontwerp(keuzes) richting bewoners en belanghebbenden gaat via het CBK in afstemming met de gemeente Amsterdam.

- Participatie-uitkomsten vanuit de kindercommissie en bewoners worden meegewogen in de uiteindelijke ontwerpkeuze.

- Bij de presentatie van het definitieve schetsontwerp wordt een terugkoppeling gegeven aan de omgeving over hoe de feedback is meegenomen.

FINANCIËLE EISEN

- De maximale bouwkosten bedragen € 225.000,- (ex BTW), inclusief voorbereidende werkzaamheden, funderingswerk en aanleg van de valondergrond.

- Tijdens het creatieve ontwerp proces worden de kunstenaars actief begeleidt door bureau WiseGuys om binnen het beschikbare budget te ontwerpen.

BEHEER EISEN

- Het speelobject moet robuust gebouwd worden.

- Speeltoestel moet te repareren zijn.

- Het speeltoestel moet gekeurd worden en onderhouden kunnen worden.

- Valondergrond van gietrubber.

BEREIKBAARHEIDSEISEN/TOEGANKELIJKHEID:

- Het ontwerp moet zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor verschillende gebruikers. De doelgroep is kinderen van 4-14 jaar.

- Delen van het object toegankelijk of bruikbaar te maken voor mindervaliden wordt gezien als een pré.

- Het ontwerp dient zo veel mogelijk speelwaarde en belevingswaarde te bieden voor kinderen met een beperking.

Gemeente Amsterdam

Stadsdeel Zuid-oost